

na noge. Toda — ta metoda se dandanes več malo izplača. Moralno premagati, podreti se učitelji že sedaj več ne dajo. Časi so se premenili, nastopile so druge osebe, nastale so nove potrebe. Da se pa učiteljski stan še bolj osamosvoji, treba je solidarnjših, korenitejših sredstev. V tem pogledu nam bodi v izgled duhovščina. Dasi bi jim bojevitost najmanj pripisovali, vendar ga sedaj skorej ni stanu, ki bi se krepkeje potegoval za svoja načela, kakor je ta. Poslužujejo se politike, volitev, agitacije itd. v povzdigo sv. cerkve — in po njej dosledno tudi veljave vsega stanu duhovskega. Njihovo delovanje motrečemu človeku se to nikakor ne bo čudno zdelo. Kdo bi jim hotel šteti v zlo, da se bojujejo za svoj stan, za svoja načela! Tega ne; ampak — *posnemajmo jih s svojega stališča!* Res, da nimamo tako prostih rok, niti tako izbornih sredstev, toda z vstrajnostjo in složnostjo se mnogo stori, mnogo doseže. *Pivčan-Korenika.* (K. p.)

Društveni vestnik.

Iz Ljubljane. Dne 28. p. m. vršil se je v mestni dvorani občni zbor „Slovenskega učiteljskega društva“, katerega se je udeležilo nad 60 članov. Po običajnem pozdravu g. predsednika Žumra, poročal je g. Dimnik o ustanovitvi „učiteljskega doma“ ter stavil nasvet: naj se sezida „konvikt za učiteljske otroke“ ter naj se pooblasti odbor „Slov. učit. društva“, da sestavi načrt pravil in mej letom skliče občni zbor. Po daljši debati, katere so se udeležili gg. Ribnikar, Likar in Toman, se sprejme Dimnikov predlog z večino glasov. Poročilo g. Žumra o prihodnji deželni razstavi obsegalo je predloga: a) učiteljstvo naj se razstave udeleži in b) vis. c. kr. deželni šolski svet naj se naprosi za navodilo, kako bodi pri deželni razstavi šolstvo zastopano. Prvi predlog sprejel se jednoglasno, drugi pa po daljši debati z večino glasov. Poročilo g. tajnika Furlana je bilo z odobravanjem vsprejeto. Mesto obolelega blagajnika poročal je g. Kecelj o društvenem premoženju, katero se ponaša z ostankom v znesku okrog 70 glđ. pa le zato, ker tiskovni troški za minulo leto še niso poravnani. „Učiteljski Tovariš“ se tiska v 700 izstisih, od katerih se jih 592 pošilja po pošti naročnikom, 25 v zameno drugim listom, nekaj se jih pošilja brezplačno, ostali pa se oddajajo ljubljanskim naročnikom. Iz tega se razvidi, da ima „Učit. Tovariš“ dostojno število naročnikov, žal, da niso vsi redni plačniki; o teh upamo, da se bodo z novim letom spokorili. Ko se rešijo ostale točke in izvoli odbor in sicer gg. A. Žumer, (predsednik); Fr. Raktelj, (podpredsednik); J. Furlan, (tajnik); J. Dimnik, (urednik društvenemu glasilu); A. Kecelj, (blagajnik in knjižničar); J. Cepuder, J. Janežič, Ant. Javoršek in J. Likar, (odborniki) sklene g. predsednik zborovanje. — **Drugi večer** „Slovenskega učiteljskega društva“ dne 3. l. m. zaradi burje in hudega mraza ni bil tako dobro obiskan, kakor prvi; vendar je bila zabava prav živahna. Pri razgovoru o bodočem konviktu za učiteljske otroke se je nabralo 10 kron. Prihodnji večer bode 5. svečana. Razven običajnih poročil iz pedagogičnih listov bode imel tudi g. Fr. Jaklič „zgodovinsko humoristično predavanje“.

J. F.

Iz Radovljice. Okrajno učiteljsko društvo za radovljiški okraj je zborovalo dne 28. grudnia v tukajšnjem šolskem poslopju. Zbralo se je precejšno število društvenikov, pogrešali smo pa nekatere gg. učitelje iz bližnje okolice in gdč. učiteljice.

Gosp. podpredsednik pozdravi navzoče s toplimi besedami, spominja se bolnega predsednika g. Kovšce, ter opominja nas naj složno delujemo v težavnem našem stanu, če hočemo doseči uspehov. Končno naznani, da je okr. šolski nadzornik g. prof. Levec svojo nenavzočnost opravičil pisмено.

G. Rus prebere svoj referat „O domačem berilu“ in „o šolskih knjižnicah“. Navsvetuje naj na jednorazrednicah dobivajo knjige iz šolske knjižnice otroci iz 2. oddelka višje skupine in pa pridnejši iz 1. oddelka višje skupine; na dvorazrednicah učenci II.

razreda I. j. 4., 5., 6. šolskega leta in slednjic na večrazrednicah učenci od III. razreda naprej. O njegovem predlogu, naj se poredni in zanikerni otroci v kazni začasno izključijo izmed onih, ki dobivajo knjige, vnela se je mala debata, slednjic je pa vendar obveljal referentov predlog.

G. Simon poroča „Kako postopati z otroci, ki iz raznih vzrokov ne napredujejo“? Omenja težavne in revne naloge, ki jo imamo pri pouku inladine, katera bi se pa veliko lažje reševala, ko bi se učitelju ne urivalo toliko zadržkov, ki prihajajo od raznih stranij: od učitelja samega, od domače hiše, od otroka, od občine itd. Ozira se na nekaj zadržkov, ki so v najtesnejši zvezi s poukom n. pr. pogosto izostajanje iz šole, duševna in telesna nezmožnost in lenoba. Zbor sklene, slavni c. kr. okr. šol. svet prositi dovoljenja, da otroci, ki niso dovršili 3. oddelka, ne ustopijo v ponavljalno šolo, ampak ostanejo še naprej v vsakdanji šoli. Ta sklep pride kot samostalen predlog na vrsto pri okrajni učiteljski konferenciji.

Izmed raznih nasvetov omenjam tele: 1. Društvena pravila naj se pošljejo ad circulandum v prepis; 2. vabila in poročila društvena naj se priobčujejo v „Tovarišu“ in „Popotniku“; 3. društveniki se zavežejo, da pri zborovanjih društvenih prosto govore; 4. povabijo se vsi društveniki, ki žele predavati, naj naznanijo svoje referate odboru.

Prihodnje zborovanje bode dne 27. sušca v Lescah. Na dnevnem redu bo „razgovor o deželni razstavi“, o kateri bo poročal okr. šolski nadzornik prof. Levec. Ž.

V e s t n i k.

Najvišje odlikovanje. G. Tomaž Jug, nadučitelj v Solkanu je odlikovan od Nj. Veličanstva s srebrnim križcem za zasluge s krono.

Osobne vesti. G. Anton Požar, nadučitelj v Št. Vidu pri Vipavi, pride za nadučitelja na Trato. — G. Feliks Verhovec, začasni drugi učitelj v Poljanah, pride začasno na deško šolo v Skofji Loki, kjer se otvori paralelka. — Gdč. Leopoldina Franz, pomožna učiteljica na Trati, pride kot pomožna učiteljica v Poljane. — Gdč. Ivana Arko, učiteljica v Semiču je dobila III. učno mesto v Dobropolji. — Umrla je dne 5. t. m. v Srebernicah pri Novem Mestu Emilija Witschl, učiteljica na mestni nemški ljudski šoli v Ljubljani. N. v n. p.!

Za „učiteljski dom“ so darovali: Gospa Moos Julija 1 k.; gdč. Marolt Marija 1 k.; gdč. Jereb J. 1 k.; gg. Pokorn J. 2 k.; Knific L. st. 2 k.; Černagoj Fr. 2 k.; Žumer Andr. 1 k.; Furlan Jakob 1 k.; Krulec Iv. 1 k.; Roštan J. 1 k.; Dimnik J. 1 k. — Dosedaj je nabranih skupaj 205 kron.

Potrebščine ministerstva za uk in bogočastje za l. 1893. so znašale: 24.036.060 gld., in sicer za centrale 1.618.150 gld., v umetnijske namene 237.407 gld., v arheološke 102.010 gld., za bogočastje 7.316.157 gld., za univerze 3.179.153 gld., za bogoslovnice 54.700 gld., za tehnike 840.400 gld., za poljedelske visoke šole 129.542 gld., za izobrazbo visokošolskih učiteljev in podporo dijakov 23.000 gld., za gimnazije 4.405.228 gld., za realko 1.509.307 gld., v popolnitve učilnih zbirk na srednjih šolah 1000 gld., starostne doklade suplentom 30.000 gld., izpraševalnim komisijam 5000 gld., učne tečaje za telovadne učitelje 2650 gld., zaslužne doklade profesorjem 7000 gld., podpore, ustanove, remuneracije učiteljem na srednjih šolah in pripravnikom 28.500 gld., knjižnicam 26.900 gld., za obrtno in trgovinsko izobrazbo 2.217.511 gld., strokovnjaškim šolam t. s. (mornarske šole, šola za orijentske jezike na Dunaji, živinozdravniška in podkovna šola v Lvovu, babična šola) 163.060 gld., pripravnikom za učitelje in učiteljice 1.393.600 gld., tečajem za srednješolske abiturijente na pripravnicah 4060 gld., starostne doklade suplentom na pripravnicah 1500 gld., ustanove pripravnikom 81.000 gld., službene doklade učiteljem na pripravnicah 2500 gld. tečajem za meščanske učitelje 16.000 gld., državni prispevki za normalne šolske zaklade 151.112 gld., v povzdigo ljudskega šolstva na Tirolskem 38.000 gld., remuneracije ljudskim učiteljem radi posebnih zaslug v prosep glasbenega ponka 1000 gld., v prosep poljedelskih tečajev pri ljudskih šolah in šolskih vrtov 8000 gld., stranki za občne ljudske in meščanske šole 96.034 gld., v prosep nemškega ljudskega šolstva na južnem Tirolskem 15.000 gld., doneski šolskim stavbam 201.413 gld., za ustanove 44.296 gld., administracijam učnih zakladov 85.860 gld.